

**ALUSTAVA TALOUSARVIO 2018
JA
TALOUSSUUNNITELMALUONNOS
2018 - 2019**

Varsinais-Suomen liiton talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Varsinais-Suomen liitto
PL 273 (Ratapihankatu 36) 20101 Turku
Puh. (02) 210 0900
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

SISÄLTÖ

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	4
LANDSKAPSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT	5
1. LIITON TOIMINNAN PERUSTEET	5
1.1 TOIMINTA-AJATUS JA AVAINTEHTÄVÄT	5
1.2 MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN VISIO JA TOIMINTASTRATEGIAT	8
2. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	9
3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET	13
3.1 LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	13
3.2 YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO	15
3.3 ALUEKEHITTÄMINEN	16
3.4 MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ	17
3.5 EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELU	20
4. HENKILÖSTÖ	21
5. TALOUDEN TUNNUSLUVUT	23
5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA	23
5.2 TULOSLASKELMAOSA	26
5.3 INVESTOINTIOSA	27
5.4 RAHOITUSOSA	27
LIITE 1. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2012 – 2017	28
LIITE 2. MAKSUOSUUKSIEN KEHITYS 1993–2019	29
LIITE 3. MAKSUOSUUKSIEN MÄÄRÄYTYMINEN VUONNA 2017	30

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Maakunnan tila

Varsinais-Suomessa on käynnissä voimakas positiivinen rakennemuutos. Meri- ja autoteollisuuden tuotanto kasvaa voimakkaasti ja lääketeollisuus sekä rakentaminen ovat nousussa ja Varsinais-Suomen työllisyysaste on kasvanut nopeasti viimeisen vuoden aikana.

Työllisyysasteen kehitystrendi on kasvanut vuoden 2016 alusta noin kolmella prosenttiyksiköllä ja ohitti koko maan kehitystrendin vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Jos kehitys jatkuu nykyisen kaltaisena, saavuttaa maakunnan työllisyysaste 72 prosentin rajan jo kuluvan vuoden lopussa. Työllisyyden nopean kasvun rinnalla myös työttömyysaste on kääntynyt selvään laskuun. Varsinais-Suomen työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 11,6 %, mikä oli 1,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Varsinais-Suomen työttömyysaste on viime aikoina vakiintunut jonkin verran alemmalle tasolle kuin koko maassa keskimäärin.

Varsinais-Suomen liitto markkinoi Varsinais-Suomea houkuttelevana alueena, jossa on töitä sekä hyvä elämä tarjolla.

Maakunta- ja soteuudistus

Maan hallituksen tavoitteena oli, että ensimmäiset maakuntavaalit olisi pidetty tammikuussa 2018 ja että uudet maakunnat olisivat aloittaneet vuoden 2019 alussa. Uudistus siirtää kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveyshenkilökunnan maakunnan palvelukseen ja fuusioi maakuntien liitot, ELY-keskukset ja TE-toimistot perustettavaan maakuntaan.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta kuitenkin lausui, erityisesti kaavaillusta sote-mallista, hyvin kriittisesti. Tästä seuraa, että sote-valmisteluun tarvitaan lisää aikaa ja kun hallitus on sopinut, että uudistus etenee kokonaisuutena, siirtyvät maakuntavaalit lokakuulle 2018 ja uudet maakunnat aloittavat vuoden 2020 alusta. Tämä merkitsee myös sitä, että Varsinais-Suomen liiton toiminta tulee jatkumaan vuoden 2019 loppuun.

Kun maakunta ja maakunnan liitto ovat kaksi erillistä oikeushenkilöä (toinen on valtion rahoittama, toisen omistavat ja resursoivat VS-kunnat), on alueellamme toista vuotta kaksi maakuntahallitusta ja maakuntavaltuustoa, mikäli uudistus etenee suunnitellusti.

Vuoden lisäaika merkitsee maltillisuutta erityisesti uudistusta valmistelevan henkilökunnan rekrytoinnissa. Valtion raha maakuntauudistukseen on kanavoitu tähän saakka maakunnan liiton kautta. Liitto ei kuitenkaan tehnyt laajamittaisia rekrytointeja, koska uudistuksen aikataulu ja rahoitus on koko ajan ollut epävarma. Kokopäivätoimisesti maakuntauudistusta valmistelelee liitossa tällä hetkellä kolme henkilöä. Sotea valmistelelee Turun kaupungin palkkaama sote-muutosjohtaja. Tämän lisäksi kymmenet henkilöt sulautuvien organisaatioiden palveluksessa ovat mukana työryhmätyössä.

Vuoden 2018 talous- ja toimintasuunnitelmaehdotukseen on merkitty uudistuksen valmisteluun 100 000 euroa. Kovin tarkkoja arvioita tarvittavan rahan osalta on liiton vaikea tehdä, koska valtion rahoitus ei tätä kirjoitettaessa vielä ratkennut. Peruseriaatteena on, että uudistus on valtion rahoittama. Liitto varautuu omalta osalta määrärahaltaan kuitenkin esimerkiksi mahdollisiin rahoituksen omavastuihin.

Epäselvää myös on, milloin liiton hallituksen nimeämä väliaikainen toimielin pääsee aloittamaan työnsä. Lakia toimielimestä ei toistaiseksi ole hyväksytty. Kun toimielin aloittaa, siirtyy valmisteluväliltä liitolta toimielimelle siirtäköseen aikanaan uuden maakunnan hallitukselle ja valtuustolle.

Liiton toimet 2018

Jos maan hallituksen alkuperäinen tavoite olisi toteutunut, olisi vuosi 2018 ollut liiton toiminnan alasajovuosi. Kun uudistus lykkääntyy ainakin vuodella, ei vuonna 2018 tapahdu vielä oleellisia muutoksia. Toiminta jatkuu normaalina, kuitenkin niin, että ainakin johtavien viranhaltijoiden työpanoksesta osa tulee kohdistumaan maakuntauudistukseen.

Erityistä huomiota kuitenkin kiinnitetään henkilökunnan valmiuksiin siirtyä uuden maakunnan palvelukseen jakamalla tietoa uudistuksesta avoimesti ja nopeasti.

Varsinais-Suomen talouden kehitys näkyy liiton toimissa. Merkittävä panos suunnataan positiivisen rakennemuutoksen PORE:n valmisteluun myös tulevana vuonna. Selvityshenkilö Esko Ahon mietinnössä esittämien asioiden kehitystyö vaatii myös liiton aktiivista työpanosta.

Vuonna 2018 vaihemaakuntakaava etenee, merialuesuunnittelu alkaa, uuteen rakennerahastokauteen valmistaudutaan, kiertotaloutta edistetään ja liitto on edelleen aktiivinen Varsinais-Suomen kehitystä ja nimeä tunnetuksi tekevissä projekteissa ja tapahtumissa. Erityisesti varsinaissuomalaisista infraa koskevissa hankkeissa ollaan aktiivisia.

Liiton talous on hyvin vakaalla pohjalla. Siitä huolimatta, että kunnilta tuleva raha on pysynyt vakiona, on kyetty tekemään vuodesta toiseen ylijäämäinen tilinpäätös. Ilman maakunta- ja soteuudistusta, se olisi ollut mahdollista myös vuodelle 2018.

LANDSKAPSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Täydentyä myöhemmin.

1. LIITON TOIMINNAN PERUSTEET

1.1 TOIMINTA-AJATUS JA AVAINTEHTÄVÄT

Toiminta-ajatus

- Kehitämme kokonaisvaltaisesti Varsinais-Suomesta menestyvää aluetta, jossa elämisen laatu on Suomen parasta.
- Ohjaamme ja tuemme aktiivisesti alueemme toimijoita kohti maakunnan yhteisesti sovittuja päämääriä ja kokonaisuutta demokraattiseen päätöksentekoon tukeutuen.
- Edistämme kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa sekä maakuntien välistä yhteistoimintaa. Olemme tunnustettu toimija koko Itämeren alueella.

Avaintehtävät

Varsinais-Suomen liitto on 27 jäsenkunnan muodostama lakisääteinen kuntayhtymä, joka maankäyttö- ja rakennuslain mukaan hoitaa alueensa maakuntakaavoituksen ja alueiden kehittämislainsäädännön mukaan vastataa alueensa yleisestä kehittämisestä ja edunvalvonnasta.

Varsinais-Suomen liitto

- vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä ja erityisesti elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämisestä yhteistyössä valtion viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa;

- osallistuu kansallisia rakennerahasto-ohjelmia koskevien ohjelmaehdotusten laatimiseen ja toimeenpanoon yhdessä alueen muiden toimijoiden ja keskushallinnon kanssa laissa;
- edistää kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä sekä maakuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa;
- hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä;
- vastaa kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta;
- vastaa alueellisten maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessista sekä laaja-alaisen vesi- ja jätehuoltoa sekä luonnonvaroja ja ympäristöä koskevien maakunnallisten suunnitelmien laadinnasta sekä
- hoitaa muut laissa säädetyt tehtävät.

Varsinais-Suomen liitto hoitaa Central Baltic 2014 - 2020 -ohjelman hallinnoinnin jäsenvaltioiden (Suomi, ml. Ahvenanmaa, Ruotsi, Viro ja Latvia) toimeksiannosta. Liitto hoitaa sekä hallinto- että tarkastusviranomaistehtävät, jotka jatkuvat vuoteen 2022.

Lisäksi Varsinais-Suomen liitolla on merkittävä tehtävä sote- ja maakuntauudistuksen esivalmisteluvaiheen koordinoimisessa ja uudistuksen alueellisessa valmistelussa.

Valonian (Varsinais-Suomen kuntien kestävä kehitys ja energia-asioiden palvelukeskus) toiminnot siirrettiin vuoden 2015 alusta Turun kaupungilta Varsinais-Suomen liiton yhteyteen (mh 15.12.2014 § 214). Varsinais-Suomen kunnat osallistuvat Valonian perustoimintojen rahoitukseen 45 senttiä/asukas. Sopimus jatkuu vuoteen 2020. Suurin osa Valonian toimintojen rahoituksesta kerätään hankerahoituksella.

Varsinais-Suomi ja Satakunta muodostavat alueiden kehittämislainsäädännön mukaisen yhteistoiminta-alueen. Yhteistoimintasopimuksen (mh 23.11.2009 § 267) mukaan päätökset maakuntaohjelmiin sisältyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntavaltuustojen yhtäpitävillä päätöksillä. Päätökset maakuntaohjelmien toimeenpanosuunnitelmiin tai muihin alueiden kehittämiseen merkittävästi vaikuttaviin suunnitelmiin sisältyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntahallitusten yhtäpitävillä päätöksillä.

Maakuntaohjelmien ja niiden toimeenpanosuunnitelmien yhteiset, ylimaakunnalliset strategiset osat muodostavat pohjan tulohausprosessissa keskushallinnon kanssa. Liitto osallistuu elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) strategiasopimusten laadintaan ja vuosittaisia neuvotteluja käydään myös aluehallintoviranomaisen (AVI) kanssa.

Maakuntauudistus

Maan hallitus päätti 5.7.2017 perustuslakivaliokuntaa kuultuaan jatkaa vuodella sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua. Uuden aikataulun mukaan sote- ja maakuntauudistus tulee voimaan 1.1.2020 alkaen ja maakuntavaalit järjestetään lokakuussa 2018.

Eduskunnan käsittelyssä oleviin lakiesityksiin tehdään perustuslakivaliokunnan 29.6.2017 lausunnon edellyttämät muutokset. Valinnanvapauslain osalta hallitus antaa uuden hallituksen esityksen alkuvuodesta 2018. Sote- ja maakuntauudistuksen esivalmisteluvaiheen arvioidaan jatkuvan kesään 2018 saakka. Sote- ja maakuntauudistuksen lakipaketin eduskuntakäsittely on alustavasti suunniteltu tapahtuvan eduskunnassa kevätkaudella 2018.

Maakunta-, sote- ja valinnanvapauslait käsitellään eduskunnassa yhtäaikaaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valinnanvapauslainsäädäntö valmistellaan ministeriössä uudelleen. Valinnanvapauslainsäädännön tulevasta sisällöstä ei ole vielä tietoa ja se vaikeuttaa uudistuksen valmisteluajataulun arviointia.

Valmistelun päärahoitusvastuu on valtiolla. Uudistuksen valmisteluun on kuitenkin varattava vuonna 2018 merkittävä osa liiton henkilötyöpanoksesta, koska uudistuksen valmistelu tapahtuu pääosin henkilökuntaa ja tehtäviä luovuttavissa organisaatioissa. Maakunnan liiton asema sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa vahvistuu lisääjän myötä, kun esivalmisteluvaiheen rahoitus kanavoitetaan pääosin maakunnan liiton kautta alueen valmisteluun.

Maakuntahallitus asetti 26.6. uudistusta valmistelemaan väliaikaisen valmistelutoimielimen maakunta- ja voimaannapanolakiluonnosten mukaisesti. Väliaikainen valmistelutoimielin vastaa maakuntavaalien valmistelusta sekä maakunnan perustamiseen liittyvistä talouden ja hallinnon valmistelusta siihen saakka kunnes uuden maakunnan maakuntavaltuusto on valittu ja sen asettama maakuntahallitus on aloittanut toimintansa. Väliaikainen valmistelutoimielin aloittaa toimintansa, kun sote- ja maakuntauudistuksen lakipaketti hyväksytään eduskunnassa.

1.2 MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN VISIO JA TOIMINTASTRATEGIAT

Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut uusien maakuntaohjelmien laadintaa kaudelle 2018–2021. Maakuntaohjelman laadinnassa ja valmistelussa liitto huomioi tulevan maakuntauudistuksen etenemisen. Nyt laadittavat maakuntaohjelmat valmistellaan muutostilanteessa ja niiden rooli on keskeinen aluekehittämisen linjausten ja jatkuvuuden pohjana uusien maakuntien aloittaessa työnsä.

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus käsitteli maakuntaohjelmaluonnosta 26.6.2017 pidetyssä kokouksessa. Valmisteltavana oleva maakuntaohjelma viedään hyväksyttäväksi vuoden 2017 viimeiseen valtuustoon.

Maakuntastrategian visio on:

VARSINAIS-SUOMESSA ELÄMISEN LAATU ON PARASTA. MENESTYVÄÄ JA HYVINVOIVAA MAAKUNTAA RAKENNETAAN YHTEISTYÖLLÄ JA KUMPPANUUDELLA

Kumppanuudella tarkoitetaan tässä ajattelutapaa, jossa yhteinen päämäärä nähdään tärkeämpänä kuin yksittäinen hyöty. Varsinais-Suomen jokaisella alueella ja toimijalla on oma identiteettinsä ja merkityksellinen roolinsa osana kokonaisuutta. Lopulta merkitystä on vahvuuksien ja ominaispiirteiden kehittämisellä, ei henkisillä ja maantieteellisillä rajoilla.

Maakuntasuunnitelma 2035+

Maakuntasuunnitelman läpileikkaavana teemana on alueen toimijoiden kumppanuus ja yhdessä tekeminen.

Suunnitelman neljä kärkiteemaa edustavat kumppanuus-yhteistyöajattelua laajasti.

1. Vastuullisuus – Tulevaisuus muodostuu valinnoista nyt
2. Yhteistyötaidot – Yhdessä rajat ylittäen
3. Saavutettavuus – Lähestyttävä Itämeren portti
4. Resurssiviisaus – Innovoivaa edelläkävijyyttä

Maakuntaohjelman 2018-2021 päätoimenpide on kumppanuusfoorumi 2.0

Maakuntaohjelma 2018-2021 hyväksyttäneen maakuntavaltuustossa joulukuussa 2017. Se pohjautuu vahvasti maakuntastrategiaan 2035+, ns. kumppanuusstrategiaan. Sen päätoimenpide on edelleen kumppanuusfoorumi 2.0. Maakuntaohjelman temaattisiksi pääteemoiksi on nostettu älykkäaseen erikoistumiseen liittyen sininen kasvu ja teollisuuden modernisointi, innovatiiviset ruokaketjut sekä life sciences ja terveysteknologia.

Päätoimenpiteenä edelleen vahvistuu kumppanuusfoorumi, joka on ajatus, malli, ideologia. Se on näkökulma maakunnalliseen yhteistyöhön, toimintamuotoihin ja yhteistyörakenteisiin. Ihmisten luomat verkostot ja tieto ovat kumppanuusfoorumien perusta. Foorumi kokoaa yhteen avoimen tiedon sekä tekijät, joiden tavoite on saavuttaa yhdessä ja tietoa jakamalla enemmän. Kumppanuusfoorumi lisää kohtaamisia, joissa maakuntastrategian toteutumista edistetään ja toimijaverkostoja luodaan ja vahvistetaan.

Päivitettyssä maakuntaohjelmassa on esitetty 27 toimenpidettä, jotka on liitetty edellä mainittuihin kärkiteemoihin ja ohjelmassa kuvattuihin toiminnallisiin kokonaisuuksiin. Ne kaikki tukevat kumppanuusfoorumin perusideologiaa.

2. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Kuntalain (410/2015) 110 § mukaan

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.”

Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 20 § mukaan: ”Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain.”

Talousarvion sitovuus

Varsinais-Suomen liiton talousarviossa vuodelle 2018 tuloslaskelman tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin käyttötalousosan käyttösuunnitelman, jossa asetetaan tarkemmat vastuualuekohtaiset tavoitteet ja talousarvion sitovuus maakuntahallitukseen nähden ulotetaan käyttösuunnitelman tiliryhmätasolle. Talousarviossa nimetään tilivelvolliset viranhaltijat vastuualueittain.

Käsittelyaikataulut

Maakuntahallitus 28.8.2017 käsittelee alustavan talousarvion ja taloussuunnitelmaluonnoksen sekä varaa jäsenkunnille mahdollisuuden esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Jäsenkuntien esitykset sekä lopullinen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys käsitellään maakuntahallituksessa 20.11.2017 ja viedään maakuntavaltuuston 11.12.2017 päätettäväksi. Varsinais-Suomen liiton yhteistyökomitea käsittelee alustavan talousarvion ja -suunnitelmaluonnoksen 18.8.2017.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuustuloarvion perusteena ovat tilikauden määrärahat ja tuloarviot. Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 24 § mukaan se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tuottojen lisäksi tarvitaan kulojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät edellisenä varainhoitovuotena toimitetussa verotuksessa jäsenkunnissa määrättyjen veromäärien suhteessa. Veromäärien vertailuluku lasketaan jakamalla talousarviovuoden 1. tammikuuta laskentatilanteen mukainen kunnallisveron ja yhteisöveron kuntaosuuden yhteenlaskettu tuotto kunnallisveroprosentilla. Maksuosuuksien määräytymisen laskentataulukko vuodelta 2017 on liitteenä 3.

Tilikauden tunnusluvut

Talousarviossa 2018 jäsenkuntien maksuosuudet ovat 3 799 900 euroa. Euromäärä on sama kuin talousarvioiden 2014 - 2017 maksuosuustuloarvio.

Vuosien 2002 – 2009, 2012 sekä 2014 – 2016 tilinpäätökset ovat olleet ylijäämäisiä.

Maakuntauudistuksen valmistelusta johtuen vuoden 2017 talous- ja lisätalousarvio tehtiin yhteensä 446 000 euroa alijäämäiseksi. Heinäkuussa 2017 sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua päätettiin jatkaa vuodella ja valtio myönsi maakunnille rahaa uudistuksen valmisteluun. Saadusta rahoituksesta ja valmistelun jatkoajasta johtuen on todennäköistä, että liiton ei tarvitse käyttää vuonna 2017 valmisteluun budjetoitua 250 000 euroa.

Valtion odotetaan rahoittavan maakuntauudistusta myös tulevana vuonna. Maakuntaliiton talousarviossa varaudutaan valmistelun omavastuusuuteen (10%) 100 000 eurolla. Vuoden 2018 talousarvio laaditaan yhteensä 108 500 e alijäämäisenä. Alijäämä suunnitellaan katettaviksi edellisten tilikausien ylijäämätillillä.

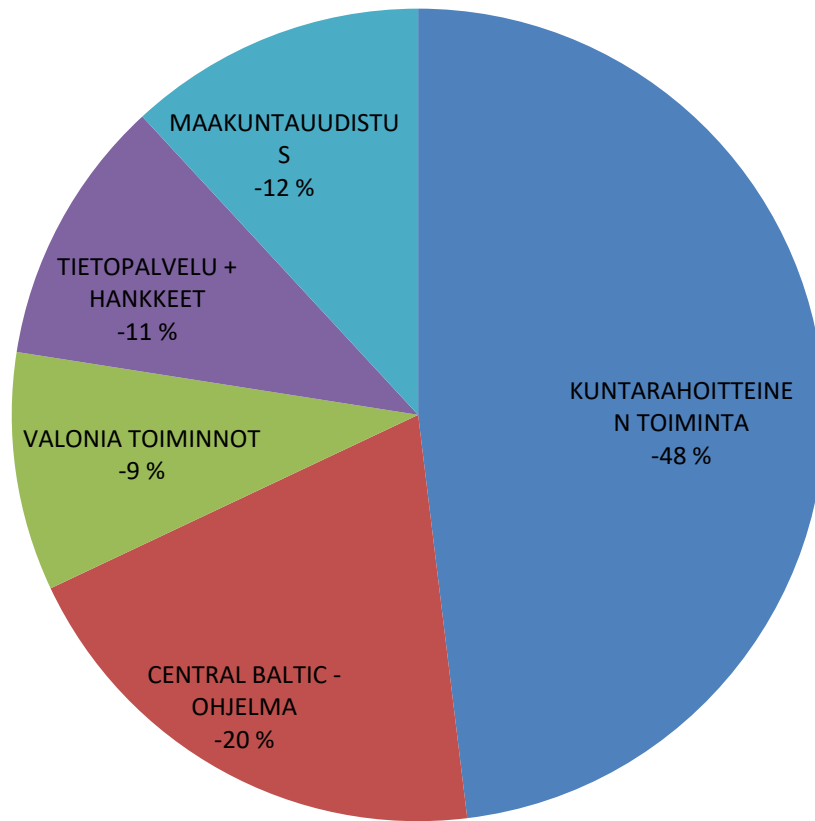
Maakuntaliiton toiminta jatkuu vuosina 2018 – 2019 pääosin ennallaan. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan kuitenkin nykyisen maakuntaliiton alasajo ja toiminnan siirto uudelle maakunnalle. Uudistuksen etenemisen vaikutuksia vuoden 2019 taloussuunnitelmaan seurataan jatkuvasti.

Vuoden 2019 taloussuunnitelmassa määrärahat ja tuloarviot perustuvat siihen, että kuntien maksuosuudet eivät kasva. Tilikauden tuloksen osalta tavoitteena on nolla euroa.

TULOSLASKELMAN KESKEISET TUNNUSLUVUT			
	TA 2018	TA 2017	TS 2019
TULOSLASKELMA			
_Toimintatuotot	8 325 353	7 324 900	6 564 900
_Toimintakulut	-8 423 853	-7 760 900	-6 562 900
TOIMINTAKATE	-98 500	-436 000	2 000
VUOSIKATE	-88 500	-426 000	18 000
TILIKAUDEN TULOS	-108 500	-446 000	0

TA = talousarvio, TS= taloussuunnitelma

Talousarvio 2018 kulut toimialoittain

Talousarvion vastualueet

MAAKUNTAJOHTAJA			
Maakuntaudistuksen toimeenpano			
Aluekehittäminen	Edunvalvonta ja kuntapalvelu	Maankäyttö ja ympäristö	Yhteiset toiminnot ja hallinto
Central Baltic - ohjelma		Valonia toiminnot	
Hanketoiminta			

Yhtenäisvirasto on hallinnollisesti jaettu neljään vastuualueeseen: 1) aluekehittäminen, 2) edunvalvonta ja kuntapalvelu, 3) maankäyttö ja ympäristö sekä 4) yhteiset toiminnot ja hallinto.

Maakuntaudistuksen toimeenpano on kaikkien vastuualueiden toimintasuunnitelmissa tärkeä tehtäväalue. Maakuntaudistuksen valmistelua varten on perustettu oma kustannuspaikka, jonka kautta esivalmisteluvaiheen valtion rahoitus ohjataan sote- ja maakuntaudistuksen valmistelutyöhön.

Central Baltic -ohjelman hallinnointi (mh 26.5.2014 § 89) on osa aluekehittämisen vastuualuetta, mutta ko. toiminta rahoitetaan ulkopuolisella, teknisen tuen rahoituksella. Hallinnointi jatkuu vuoteen 2022. Valonian toiminnot ovat osa maankäytön ja ympäristön vastuualuetta.

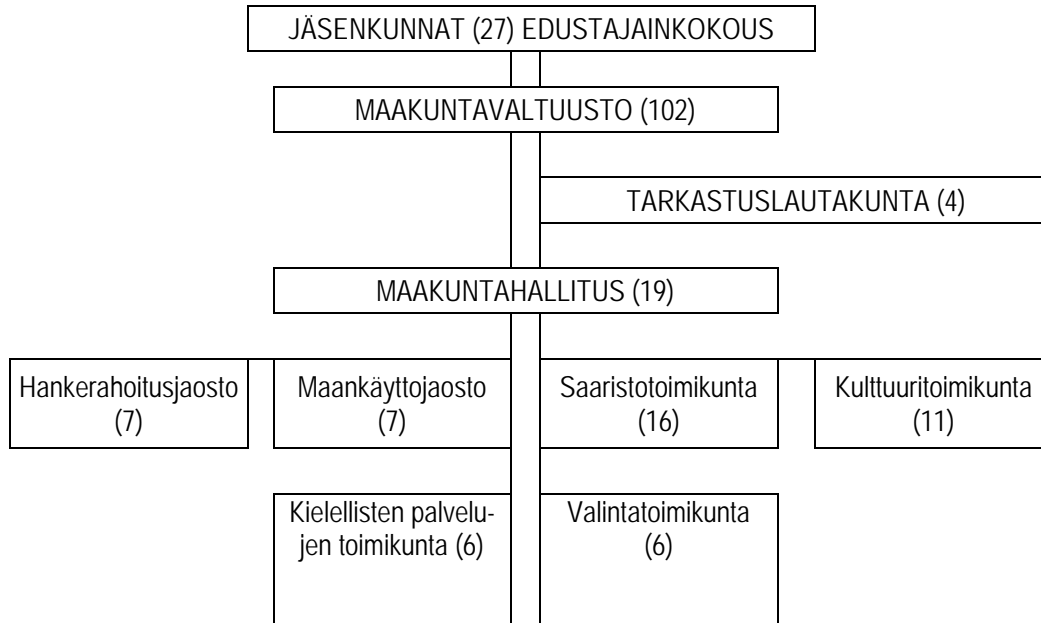
Valonian kustannuspaikat ovat omakatteisia (mh 15.12.2014 § 214) ja perustoiminta rahoitetaan erillisellä kuntarahoituksella (45 senttiä asukas).

Vastuualueiden johtajat ovat kustannuspaikkojensa tilivelvollisia.

Yhtenäisvirastomallin mukaisesti virastossa toimii useita vastuualuerajat ylittäviä teemakohtaisia asiantuntijaryhmiä. Hanketoiminnan tilivastuut määrätään maakuntahallituksen tekemän käynnistämispäätöksen yhteydessä. Viraston organisaatorakenteeseen ei ole suunniteltu olennaisia muutoksia vuodelle 2018.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

3.1 LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

Kaaviossa ovat luottamushenkilöhallinnon keskeiset toimeilimet vuonna 2017. Suluissa ovat toimeilimen jäsenien lukumäärät. Toimeilimien asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa www.varsinais-suomi.fi.

Toiminta-ajatus

Liiton luottamushenkilöhallinto huolehtii demokraattisesta päätöksenteosta ja ohjauksesta. Luottamushenkilötoimeilimien toimikausi on kunnallisvaalikausi.

Luottamustoimeilimet

Edustajainkokous

Edustajainkokous on kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti liiton toimeilin. Sen tehtävänä valtuustokauden alussa valita jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Edustajainkokous kutsutaan koolle kuntavaalien jälkeen.

Maakuntavaltuusto

Kuntayhtymän ylin päättävä toimeilin, maakuntavaltuusto kokoontuu toimintavuoden aikana 2 kertaa. Kesäkuussa asialistalla ovat tilinpäätösasiat ja muut ajankohtaiset asiat. Joulukuussa asialistalla ovat talousarvio ja muut ajankohtaiset asiat.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta työskentelee laatimansa tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat ja tarkastavat vuoden 2018 toukokuun loppuun mennessä toimintavuoden 2017 talouden ja hallinnon tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä antavat valtuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymän toimeenpano- ja hallintoelin, maakuntahallitus kokoontuu toimintavuoden aikana 11–12 kertaa. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Lisäksi hallitus päättää maakuntajohtajan esittelystä liiton toimenpiteistä, lausunnoista ja kannanotoista. Hallitus toimii liiton edunvalvojana ja edustaa liittoa ulospäin.

Muut luottamustoimielimet

Liiton luottamushenkilöt toimivat seuraavissa vuonna 2013 asetetuissa jaostoissa ja toimikunnissa yms.: maakunnan yhteistyöryhmä, saaristotoimikunta, hankerahoitusjaosto, maankäyttöjaosto, valintatoimikunta, kulttuuritoimikunta, yhteistyökomitea sekä kielellisten palvelujen toimikunta. Uudet luottamustoimielimet asetetaan ja niille nimetään jäsenet syys-lokakuussa 2017.

Maakuntahallitus on asettanut sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua varten poliittisen ohjausryhmän. Sote- ja maakuntauudistuksen poliittinen ohjausryhmä jatkaa toimintaansa, kunnes vaaleilla valittu maakuntavaltuusto ja sen asettama maakuntahallitus aloittavat toimintansa.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Luottamushenkilöhallinnolle asetettuja tavoitteita demokraattisesta päätöksenteosta ja liiton toiminnan ohjauksesta seurataan saadun palautteen perusteella. Vastuualueen tilivelvollinen on hallintojohtaja Petra Määttänen.

3.2 YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO

Toiminta-ajatus

Liiton hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta ja kirjanpidosta, it-palveluista ja arkistotoimesta sekä hankinnoista siten, että luottamushenkilöhallinto ja viraston vastualueet pystyvät parhaalla mahdollisella tavalla toteuttamaan niille asetetut tavoitteet ja tehtävät. Erityisinä vastuualueina ovat maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen esityslistat ja pöytäkirjat sekä liiton talouteen liittyvät suunnittelu ja seuranta-tehtävät.

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vaikuttavuusmittarit
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman päivittäminen. Tasa-arvosuunnitelmaan sisällytetään yhdenvertaisuussuunnitelma. Muutostuki ja -viestintä yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa	Kiinnitetään erityisesti huomiota henkilöstön terveydelliseen toimintakykyyn ja työhyvinvointiin. Henkilöstöpolitiikan kehittämisen painopisteitä ovat: 1) työtehtävät ja toimintamallit, 2) tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 3) työyhteisötaidot, 4) terveydellinen toimintakyky ja 5) sisäinen viestintä.	Kehittämiskeskustelujen yhteenveto muodostaa kokonaiskuvan henkilöstöpolitiikan onnistumisista ja kehittämistarpeista. Keskeiset seuranta-indikaattorit raportoidaan henkilöstökertomuksessa.
Riskien hallinnan, sisäisen valvonnan ja tarkastuksen kehittäminen.	Maakuntauudistuksen toimenpanon rinnalla edelleen kehitetään liiton riskien hallinnan, sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä työsuojelun menettelytapoja.	Seurannan mittareina ovat sidosryhmiltä saadut palautteet sekä tilintarkastajien, järjestelmätarkastajien, hanketarkastajien ja sisäisen tarkastajan raportit.
Maakuntauudistuksen valmistelu	Valmisteluvaiheessa luodaan edellytyksiä tehtävien ja omaisuuden siirtämiselle uusille maakunnille sekä uusien maakuntien toiminnan käynnistämiseksi.	Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelyt.

3.3 ALUEKEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Aluekehittämisellä parannetaan maakunnan omatoimista ja tasapainoista kehitystä ja pyritään lisäämään maakunnan kilpailukykyä. Maakunnan aluekehittämistyö tukeutuu maakunnan olemassa oleviin vahvuuksiin ja erityisesti osaaminen, elinkeinotoiminnan ja työllisyyden vahvistaminen sekä kestävä kehitys ovat Varsinais-Suomen aluekehittämisen keskeisiä elementtejä. Kansainvälisellä verkostoyhteistyöllä lisätään maakunnan tunnettavuutta ja edistetään maakunnan roolia Itämeren alueen yhtenä keskeisenä toimijana. Aluekehitystyö pohjautuu laaja-alaiseen ja vuorovaikutteiseen yhteistyöhön jäsenkuntien, valtion aluehallintoviranomaisten, elinkeinoelämän ja muiden maakunnan toimijoiden kanssa. Tässä yhteistyössä maakunnan toimijat määrittelevät kehitystavoitteet ja keinot niihin pääsemiseksi ja samalla sitoutuvat omalta osaltaan niiden toteutukseen. Työkaluina aluekehittämisessä käytetään mm. EU:n rakennepoliittisia ohjelmia ja valtion erillisiä budjettimäärärahoja.

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vaikuttavuusmittarit
Uuden (päivitety) maakuntaohjelman (2018-2021) toimeenpano, toimenpiteiden käynnistäminen ja maakunnan alueelle kohdistuvan ulkoisen rahoituksen toteutumisen seuranta.	<p>Joulukuussa 2017 käsitellyn/hyväksytyen uuden maakuntaohjelman ensimmäinen toimintavuosi käynnistetään. Toimeenpanossa tuetaan erityisesti älykkääseen erikoistumiseen liittyviä teemoja (sini- kasvu ja teollisuuden modernisointi, innovatiiviset ruokaketjut sekä life science ja terveysteknologia).</p> <p>Panostetaan hankekumppanuuksien alueelliseen tukemiseen tavoitteena ulkoisen EU-rahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen maakunnan alueella. Lisäksi hyödynnetään omia rahoitusmahdollisuuksia (Euroopan aluekehitysrahasto, Central Baltic kansallinen vastinrahoitus, AIKO-rahoitus) maakuntastrategian toimeenpanon tukemisessa.</p> <p>Kansainvälisessä toiminnassa panostetaan erityisesti vuonna 2016 laaditun kv-toiminnan nykytilan kuvauksessa esille tulleisiin toimenpiteisiin ja edunvalvonnallisiin teemoihin sekä vahvistetaan luottamushenkilöiden osallistumista erityisesti CPMR-yhteistyöhön. Maantieteellisenä painopisteenä ovat erityisesti Itämeren alueet Saksa, Ruotsi, Baltian maat sekä Puola.</p>	<p>Seurataan kumppanuusbarometrin avulla maakuntastrategian toteutumista. Tavoitteena on, että vähintään puolet ohjelman toimenpiteistä on käynnistynyt toimintavuonna.</p> <p>Seurataan myös maakuntaohjelman toteuttamiseen sitoutuneiden toimijoiden määrää. Seurataan alueelle kohdistuvaa ulkoisen hankerahoituksen (erit. EU:n suorat rahoitukset) määrää (hyväksytyjen hankkeiden kpl- ja €-määrä).</p>
Central Baltic Interreg-ohjelmakauden 2014 - 2020 tehokas ja vaikuttava hallinnointi ja toimeenpano.	Toiminnallisena painopisteenä on erityisesti käynnissä olevien hankkeiden toiminnan tukeminen sekä päättyneiden hankkeiden tuloksista ja vaikuttavuudesta tiedottaminen. Toimintavuoden 2018 aikana laaditaan ohjelman ulkoinen väliarviointi ja järjestetään tarvittaessa täydentävä haku mahdollisesti vielä sitomattomalle ohjelmärahoitukselle. Osallistutaan uuden (2020+) ohjelmakauden valmisteluun yhdessä jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa.	Rahoitushakemusten ja sidontojen määrä suhteessa koko ohjelmakauden kokonaisvolyyymiin, tavoitteena on, että ohjelmärahoitus on kokonaisuudessaan sidottua vuoden 2018 aikana mennessä. Hakemusten ja maksatusten käsittelyn nopeus (vrk, maksatusten osalta tavoitearvo enintään 90 vrk).

Maakuntauudistuksen valmistelu	Valmistellaan ja kehitetään maakuntauudistuksessa uudelle maakunnalle siirtyviä aluekehitykseen liittyviä tehtäväkokonaisuuksia (mm. aluekehitysviranomaisen tehtävät, rahoitusohjelmat, kasvupalvelut) yhteistyössä muiden viranomaisten (mm. ELY, AVI) ja kuntien kanssa. Osana tätä valmistelua osallistutaan aktiivisesti uuden EU:n ohjelmakauden sisällölliseen ja hallinnolliseen valmisteluun.	Valmistellaan toiminnallisesti perusteltu ja tehokas toimintamalliehdotus päätöksenteon pohjaksi.
--------------------------------	--	---

3.4 MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ

Toiminta-ajatus

Maakunnan suunnittelun lähtökohtana on maankäyttö- ja rakennuslain toteuttaminen maakuntatasolla. Suunnittelun tavoitteena on maakunnan vetovoiman ja tasapainoisen kehityksen edistäminen. Tavoitteiden määrittelyssä sovitetaan yhteen kuntien kehittämistarpeet valtakunnallisten tavoitteiden kanssa. Suunnittelulla luodaan edellytykset alueen erityisarvoille rakentuvalla hyvälle asuin- ja toimintaympäristölle ja elämisen laadulle.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys ja aluerakenne. Maakuntakaavoituksella täsmennetään ja toteutetaan maakunnan strategiset tavoitteet kuntakaavoitusta ohjaavaksi alueidenkäytön suunnitelmaksi. Maakunnan muuhun suunnitteluun synkronoidulla liikennejärjestelmätyöllä edistetään alueen toiminnallista rakennetta. Merialuesuunnittelulla luodaan edellytykset merialueiden kestäväälle käytölle ja meriympäristön hyvän tilan saavuttamiselle.

Hankkeisiin ja eri sektoreiden yhteistyöhön aktiivisesti osallistumalla edistetään maakunnan keskeisten tavoitteiden toteutumista, tuotetaan maakunnan ja kuntien suunnittelussa ja kehittämisessä tarvittavaa tietoa sekä tuetaan maakunnan toimijoita parantamaan ympäristövastuullisuuttaan (Valonia).

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vaikuttavuusmittarit
<p>Seurataan maakuntastrategian, sen tavoitteiden ja aluerakenteellisen vision toteutumista ja edistetään niitä maakuntakaavoituksella ja liikennejärjestelmätyöllä päätavoitteena maakunnan vetovoiman ja kilpailukyyn kehittäminen.</p> <p>Vastataan alueellisten laaja-alaisten ympäristöä ja kiertotaloutta koskevien suunnittelu-prosessien yhteensovittamisesta maakunnan muuhun suunnitteluun.</p>	<p>Osallistutaan aktiivisesti maakuntastrategian toteuttamiseen järjestämällä vastuualueen teemojen mukaisia kumppanuusfoorumeita.</p> <p>Viimeistellään taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi. Valmistellaan luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaehdotus viranomaislausunnoille.</p> <p>Kehitetään strategian, maakuntakaavan ja liikennejärjestelmän edunvalvonta- ja toteuttamismenetelmiä/-työkaluja. Käynnistetään maakunnallinen jatkuva rakennemallityö maakunnan suunnittelu-, aluekehitys- ja edunvalvontaprosessien tueksi.</p> <p>Toteutetaan kiertotalouden tiekarttaa yhdessä Valonian kanssa.</p> <p>Laaditaan merialuesuunnitelmaa. Toimitaan merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona.</p>	<p>Pitkällä aikavälillä: maakunnan menestystä ja kestäväää alue- ja yhdyskuntarakennetta edistävät, suunnitelmat ja niiden toteutuminen. Onnistuminen maakunnan luonnon ja kulttuuriperinnön vaalimisessa ja hyödyntämisessä osana maakunnan vetovoiman kehittämistä.</p> <p>Kunnilta ja sidosryhmiltä saatava palaute.</p> <p>Alueelliset seurantaindikaattorit ja niiden antamat tulokset. Maakunnan kehitystä ja elinvoimaa kuvaavat seurantaraportit.</p> <p>Maankäyttöjaoston ja maakuntahallituksen antamat lausunnot ja niiden vaikuttavuus.</p> <p>Järjestettävät foorumit ja yhteistyöryhmien kokoukset, osallistuvien toimijoiden määrä.</p>

	<p>Osallistutaan viranomaisyhteistyöhön ja muuhun sidosryhmätyöskentelyyn alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Kehitetään maankäytön, palveluiden ja liikenneinfran kysymyksiä käsittelevää kumppanuusfoorumitoimintaa.</p> <p>Hyödynnetään luonnonvarafoorumityötä vaihe-maakuntakaavan valmistelussa ja kiertotalouden edistämässä.</p> <p>Valmistellaan lausuntoja kuntakaavoista sekä muista alueellisista ja valtakunnallisista suunnitelmista ja hankkeista. Kehitetään suunnitelmien edistämistä- ja seurantamenetelmiä ja täydennetään suunnittelussa tarvittavaa tietopohjaa.</p>	
Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vaikuttavuusmittarit
<p>Valmistellaan ja toteutetaan yhteistyöhankkeita ja tuetaan selvityksiä maakunnan suunnittelun ja kehityksen tarpeisiin.</p>	<p>Osallistutaan aktiivisesti maakunnan suunnitteluun liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin ja niiden valmisteluun maakunnan, naapuriliittojen ja Itämeren alueella.</p> <p>Painopisteinä ovat maakunnan tavoitellun kehityksen edistäminen, aluerakenteellisen aseman vahvistaminen (Pohjoinen kasvuvyöhyke / Tukholma-Pietari -akseli), liikenne ja logistiikka sekä maakuntastrategian kärkiteemojen toimenpiteitä edistävät hankkeet ja merialuesuunnittelu.</p> <p>Toteutetaan hankkeiden ja eri yhteistyömallien avulla Varsinais-Suomen kestävä kehityksen 2015 – 2020 -ohjelmaa (Valonia).</p> <p>Vuonna 2018 jatkuvat liiton kuntarahoitusta sisältävät hankkeet: Circwaste, Civitas Eccentric, Virkistys- ja luontomatkailukohdetietoa avoimeen käyttöön, Varsinais-Suomen kaupunkiseutujen ylijäämä- ja uusiomaa-ainesselvitys, Plan4Blue sekä Merialuesuunnittelun lähtötiedot- ja koordinaatiohanke.</p> <p>Valonian toiminnan keskeisenä painopisteenä on kuntapalveluiden kehittäminen. Kuntia kannustetaan hiilineutraali maakunta -tavoitteen mukaisiin toimenpiteisiin. Vesihuoltoyhteistyö on laajentunut kattamaan jätevesineuvonnan lisäksi luonnonvesien suojele- ja kunnostuspalveluita. Laajennettu vesiyhteistyösopimus vuosille 2017–2020 on tehty 19 kunnan kanssa. Viisaan liikkumisen suunnittelussa vahvistetaan osallistavia menetelmiä. Yhä useampi kunta on mukana konkreettisissa viisaan liikkumisen pilottihankkeissa. Maakunnallista kiertotaloustyötä edistetään ja hankkeistetaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa laaditun tiekartan pohjalta.</p> <p>Syksyllä 2017 on käynnistynyt neljä uutta hanketta. ELLE – energiaan liittyvän liiketoiminnan</p>	<p>Maakunnan menestystä ja kestävää alue- ja yhdyskuntarakennetta edistävät hankkeet, hankkeiden raportointi.</p> <p>Kunnilta ja sidosryhmiltä saatava palaute.</p> <p>Alueellisen kiertotalouden sivuston ylläpito sekä lisätiedon kerääminen yhdessä valtakunnallisten toimijoiden kanssa.</p> <p>Kuntien osallistuminen Ohjelma2020:n toteuttamiseen.</p>

	<p>kehittäminen -hanke mahdollistaa mm. uudenlaisten energianeuvontamallien kehittämisen. Lisäksi Elle-hankkeessa sekä ruoantuotantoon ja kilpailutuksiin keskittyvässä Tarjousosaamista ruoantuottajille -hankkeessa edistetään kuntien ja yritysten välistä yhteistyötä mm. markkinavuoropuhelua kehittämällä.</p> <p>Koulujemme lähivedet Varsinais-Suomessa -hankkeessa tuetaan kouluja uusien opetussuunnitelmien toteuttamisessa ulkona oppimisen keinoin. Tavoitteena on tutustuttaa oppilaat omaan lähiveteen ja sen suojeluun. Multaa ja Mukuloita – ruoan ja ravinteiden kierto varhaiskasvatuksen opetuksessa -hankkeessa lapset oppivat kierto-talouden konkreettisesti pienimuotoisen viljelyn avulla.</p> <p>Toimitaan alueellisten yhteistyöryhmien (aluedenkäytön yhteistyöryhmä, palveluverkkotyöryhmä sekä luonnonvarafoorumi) vetäjänä.</p>	
Maakuntauudistuksen valmistelu.	Valmistelussa kartoitetaan, yhteensovitetaan ja kehitetään maakuntauudistuksessa uudelle maakunnalle siirtyviä maankäytön, liikenteen ja ympäristön suunnitteluun liittyviä tehtäväkokonaisuuksia yhteistyössä muiden viranomaisten (mm. ELY, AVI) ja kuntien kanssa.	Toiminnallisesti perustellun ja tehokkaan toimintamalliehdotuksen valmistelu päätöksenteon pohjaksi.

3.5 EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELU

Toiminta-ajatus

Edunvalvonnan ja kuntapalvelujen tavoitteena on valvoa maakunnan etuja kansallisesti ja kansainvälisesti, toimia kuntien puolesta kuntayhteistyötä edistäen, olla maakunnallinen tiedonvälittäjä sekä nykyaikaisen maakuntahengen ja maakuntakulttuurin vaalija. Tietopalveluryhmään on keskitetty liiton tilastotietopalvelut, tutkimustoiminta sekä avoin data ja siihen liittyvä tiedonhallinta. Lounais-Suomen aluetietopalvelu, www.lounaistieto.fi on osa ryhmän toimintaa. Tietopalveluja kehitetään ja tarjotaan liiton jäsenkunnille ja maakunnan muille toimijoille.

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vaikuttavuusmittarit
Proaktiivinen, suunnitelmallinen ja ajantasaiseen tietoon perustuva edunvalvonta	Edunvalvonnan painopisteiden asettaminen ja edistäminen, kansanedustajayhteistyö, sidosryhmäyöskentely, oikea-aikainen vaikuttaminen, edunvalvontaprosessin kehittäminen kytkemällä siihen vahvasti alueen toimijoita	Edunvalvontatavoitteiden toteutuminen
Ajantasaisen ja helposti avautuvan tiedon tarjoaminen sekä avoimen datan saatavuuden edistäminen Tiivis kuntayhteistyö ja laadukkaat asiantuntijapalvelut	Tietopalvelu- ja tutkimustoiminnan jatkuva kehittäminen, aluetietopalvelu Lounaistiedon uudistaminen ja Paikkatietokeskus Lounaispaikan toiminnan kehittäminen Kuntajohdon ja asiantuntijoiden tapaamiset sekä yhteistyön edistäminen	Lounaistiedon ja sosiaalisen median käyttäjäseuranta, analyysien näkyvyys medioissa, avattujen aineistojen lukumäärä Sidosryhmäpalaute
Nykyaikainen, vuorovaikutteinen ja aktiivinen kaksikielinen viestintä Maakunnan vetovoiman ja kiinnostavuuden lisääminen	Eri kanavien hyödyntäminen (printti, verkkosivut, blogit, sosiaalinen media, videot), mediatiedotteet ja -tapaamiset, sidosryhmälehti Viiri, uutiskirjeet. Tapahtumat ja tilaisuudet, markkinointiyhteistyö mm. eri tapahtumien kanssa	Jatkuva mediaseuranta, verkkosivujen ja sosiaalisen median kävijäseuranta markkinointiyhteistyön laadullinen ja määrällinen arviointi
Vaalitaan varsinaissuomalaisen kulttuurin edelläkävijyyttä	Varsinais-Suomen kulttuuristrategian toteuttaminen	Kulttuuristrategian määrällinen ja laadullinen toteutuminen

4. HENKILÖSTÖ

Kaksi henkilöä saavuttaa vuoden 2018 loppuun mennessä vanhuuseläkkeelle siirtymisen mahdollistavan, vähintään 63 vuoden iän. Tavoitteena on osin sisäisin järjestelyin korvata eläköitymisistä johtuvia aukkoja toimenkuvissa. Henkilöstömääräraha-arvio perustuu siihen, että työehtosopimusten mukaisten palkantarkistusten ja sotumaksujen korotusten kustannusvaikutus vuonna 2018 on 0,8 %.

Työsopimuslainsäädännön nojalla 5 vuotta pidemmäksi ajaksi tehdyt määräaikaiset työsopimukset muuttuvat (hiljaisesti) toistaiseksi voimassa oleviksi. Työsopimus on tällöin irtisanottavissa vain samoin perustein kuin muutkin toistaiseksi voimassa olevat työsopimukset. Edellä mainittuun perustuen maakuntahallitus (mh 23.6.2014 § 104) päätti, että Varsinais-Suomen liitossa yli 5 vuotta kestäneiden määräaikaisten työsuhteiden sopimukset muutetaan maakuntajohtajan päätöksillä toistaiseksi voimassa oleviksi.

Yhteiset toiminnot ja hallinto (11 henkilöä)

Vastuualueen tehtävien organisoinnissa ei ole vuodelle 2018 suunnitteilla olennaisia muutoksia. Liiton eläkemenerusteiset ja varhaiseläkemenerusteiset maksut ovat noin 10 % henkilökustannuksista ja ne on kokonaisuudessaan budjetoitu yhteisten toimintojen ja hallinnon kustannuspaikalle.

Aluekehittäminen (27 henkilöä)

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella eläkeiän saavuttaa yksi henkilö. Vastuualueen tehtävien organisoinnissa ei ole vuodelle 2018 suunnitteilla olennaisia muutoksia. Nimikkeiden ja toimenkuvien määrittelyssä otetaan huomioon liiton aluekehittämistoimialan uudet tehtävät ja muuttuvat painopistealueet.

Central Baltic 2014 – 2020 -ohjelman henkilöstön työsopimukset (17 henkilöä) ulottuvat osalla vuoteen 2020 ja osalla vuoteen 2022.

Maankäyttö ja ympäristö (29 henkilöä)

Maakunnan suunnittelu, maakuntakaavoitus ja liikennejärjestelmätyö edellyttävät henkilöstöltä monialaista asiantuntijuutta ja näkemystä yhteiskunnan kaikkien sektoreiden kytkeytyneisyyksistä. Painopisteen siirtyminen teknisiltä luonnontieteellisille aloille vastaa lainsäädännössä tapahtunutta kehitystä. Teknispainotteiset tehtävät eivät ole samassa suhteessa vähentyneet, minkä vuoksi vastuualueella tullaan jatkossakin tarvitsemaan teknillisen koulutuksen saanutta henkilökuntaa. Suunnittelutehtävissä oli elokuussa 2017 kahdeksan vakituisessa ja neljä määräaikaisessa työsuhteessa olevaa henkilöä.

Valonian toiminnot siirrettiin liiton yhteyteen vuoden 2015 alusta. Valonian toimintojen laajuus ja henkilöstön määrä riippuu saadun hankerahoituksen määrästä. Nykyisillä kuntarahoitussopimuksilla toiminta jatkuu vuoden 2020 loppuun vaihtelevin henkilöstömäärin. Valoniassa oli elokuussa 2017 17 henkilöä. Työsuhteiden pituudet vaihtelevat kuudesta kuukaudesta neljään vuoteen.

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella ei ole eläkeiän saavuttavia henkilöitä

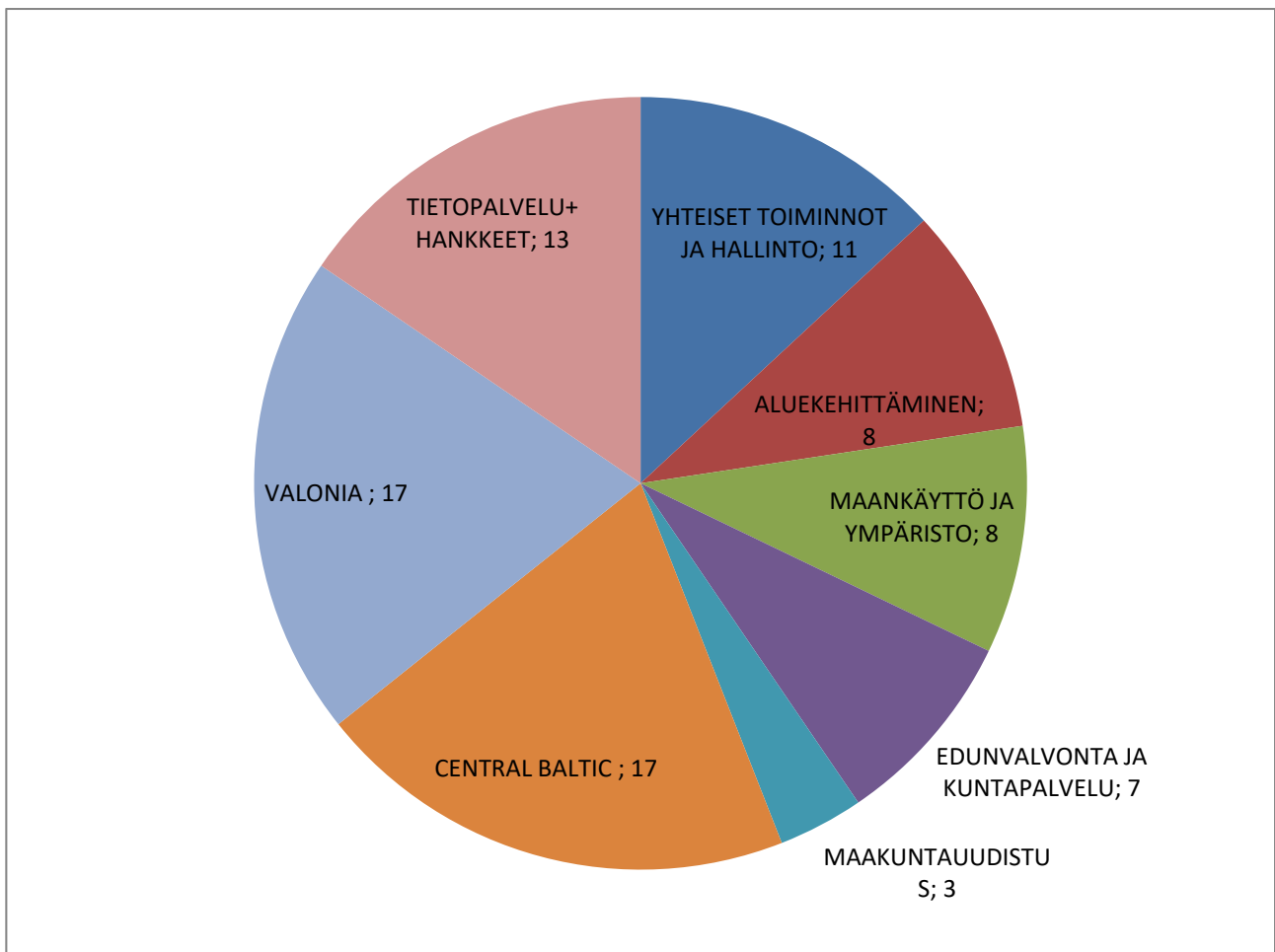
Edunvalvonta ja kuntapalvelu (7 henkilöä)

Suunnitelmakauden aikana vastuualueella eläkeiän saavuttaa yksi henkilö. Avautuvien virkojen ja toimien täytössä sekä nimikkeen ja toimenkuvan määrittelyssä otetaan huomioon liiton edunvalvonnan ja kuntapalvelun muuttuvat painopistealueet. Vastuualueen varsinaisessa kuntarahoitteisessa toiminnassa on seitsemän vakinaisessa työsuhteessa olevaa henkilöä.

Tietopalvelujen tarkoituksenmukaisuutta ja laatua varmistamaan perustettiin vuonna 2016 tietopalveluryhmä, jossa toimii syksyllä 2017 vakinaisten henkilöiden lisäksi neljä määräaikaista hanketyöntekijää.

Maakuntaudistuksen esivalmistelua ja uuteen organisaatioon siirtymistä varten palkataan lisäresurssia. Uudistuksen valmistelutyön ensisijainen rahoitusvastuu on valtiolla. Talousarvioon on varattu maakuntaudistuksen valmisteluun vuodelle 2018 yhteensä 100 000 euroa.

Henkilöstö toimialoittain 8/2017

5. TALOUDEN TUNNUSLUVUT

5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA

KÄYTTÖTALOUS 2018 KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA					
	TA 2018	TA 2017	TA 17/18 %	TA 17/18 €	TS 2019
TUOTOT					
Kuntien maksuosuudet	3 799 900	3 799 900	0,0	0	3 799 900
Myyntituotot	69 000	69 000	0,0	0	72 000
Muut tuotot	82 000	82 000	0,0	0	3 000
TUOTOT YHT.	3 950 900	3 950 900	0,0	0	3 874 900
KULUT					
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
Henkilöstökulut	-156 840	-190 840	-17,8	-34 000	-135 000
Palvelujen ostot	-157 700	-157 700	0,0	0	-140 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000	-2 000	0,0	0	-2 000
Vuokrat	-2 000	-4 000	-50,0	-2 000	-2 000
Muut toimintakulut	-13 500	-13 500	0,0	0	-18 000
YHTEENSÄ	-332 040	-368 040	-9,8	-36 000	-297 000
YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO					
Henkilöstökulut	-849 619	-809 817	4,9	39 802	-860 000
Palvelujen ostot	-443 600	-399 500	11,0	44 100	-340 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 361	-95 300	-3,1	-2 939	-80 000
Vuokrat	-261 000	-259 000	0,8	2 000	-250 000
Muut toimintakulut	-64 100	-64 100	0,0	0	-70 000
YHTEENSÄ	-1 710 680	-1 627 717	5,1	82 963	-1 600 000
ALUEKEHITTÄMINEN					
Henkilöstökulut	-486 915	-573 451	-15,1	-86 536	-570 000
Palvelujen ostot	-216 500	-185 500	16,7	31 000	-200 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 500	-3 500	0,0	0	-5 900
Muut toimintakulut	-12 000	-20 000	-40,0	-8 000	-17 000
YHTEENSÄ	-718 915	-782 451	-8,1	-63 536	-792 900
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ					
Henkilöstökulut	-427 790	-477 857	-10,5	-50 067	-480 000
Palvelujen ostot	-119 000	-118 500	0,4	500	-140 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 500	-6 500	0,0	0	-2 000
Muut toimintakulut	-2 000	-2 000	0,0	0	-6 000
YHTEENSÄ	-555 290	-604 857	-8,2	-49 567	-628 000
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT					
Henkilöstökulut	-470 475	-555 835	-15,4	-85 360	-450 000
Palvelujen ostot	-215 000	-402 000	-46,5	-187 000	-70 000
Muut toimintakulut	-47 000	-46 000	2,2	1 000	-35 000
YHTEENSÄ	-732 475	-1 003 835	-27,0	-271 360	-555 000
KULUT YHT.	-4 049 400	-4 386 900	-7,7	-337 500	-3 872 900
TOIMINTAKATE	-98 500	-436 000	-77,4	-337 500	2 000

TA = talousarvio, TS = taloussuunnitelma

KÄYTTÖTALOUS 2018 OHJELMA- JA HANKETOIMINTA					
	TA 2018	TA 2017	TA 17/18 %	TA 17/18 €	TS 2019
CENTRAL BALTIC 2014 - 2020					
Tuet ja avustukset	1 677 000	1 680 000	-0,2	-3 000	1 690 000
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-1 242 000	-1 203 000	3,2	-39 000	-1 210 000
Muut toimintakulut	-435 000	-477 000	-8,8	42 000	-480 000
TOIMINTAKATE	0	0		0	0
VALONIA TOIMIINNOT					
Tuet ja avustukset	750 000	800 000	-6,3	-50 000	800 000
Muut tuotot	50 000	30 000	66,7	20 000	50 000
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-650 000	-550 000	18,2	-100 000	-680 000
Muut toimintakulut	-150 000	-280 000	-46,4	130 000	-170 000
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0
MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELU					
Tuet ja avustukset	1 000 000	414 000	141,5	586 000	
Muut tuotot				0	
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-800 000	-200 000	300,0	-600 000	
Muut toimintakulut	-200 000	-214 000	-6,5	14 000	
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	
HANKETOIMINTA					
Tuet ja avustukset	897 453	450 000	99,4	447 453	766 953
Henkilöstökulut	-457 083	-250 000	82,8	-207 083	-392 635
Muut toimintakulut	-440 370	-200 000	120,2	-240 370	-374 318
TOIMINTAKATE	0	0	302	0	0
TUOTOT YHT					
	4 374 453	3 374 000	29,7	1 000 453	3 306 953
KULUT YHT					
	-4 374 453	-3 374 000	29,7	-1 000 453	-3 306 953
TOIMINTAKATE	0				0
Central Baltic -ohjelman käyttötalousarvio täsmentyy seurantakomitean päätöksillä. Valonian ja hanketoiminnan käyttötalousarviot täsmentyvät, kun uusia hankkeita käynnistetään ja niiden kustannusarviot vahvistetaan maakuntahallituksen päätöksillä. Hankkeiden päättyessä niiden toiminta ja tulokset raportoidaan					

Yhteenveto kuntarahoitteen toiminnan käyttötaloudesta 2018

KUNTARAOITTEINEN TOIMINTA					
KÄYTTÖTALOUS	TA 2018	TA2017	TA 17/18 %	TA 17/18 €	TS 2019
TUOTOT					
Kuntien maksuosuudet	3 799 900	3 799 900	0,0	0	3 799 900
Myyntituotot	69 000	69 000	0,0	0	72 000
Muut tuotot	82 000	82 000	0,0	0	3 000
TUOTOT YHT.	3 950 900	3 950 900	0,0	0	3 874 900
KULUT					
Henkilöstökulut	-2 391 639	-2 607 800	-8,3	-216 161	-2 495 000
Palvelujen ostot	-1 151 800	-1 263 200	-8,8	-111 400	-890 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 361	-107 300	-2,7	-2 939	-89 900
Vuokrat	-263 000	-263 000	0,0	0	-252 000
Muut toimintakulut	-138 600	-145 600	-4,8	-7 000	-146 000
YHTEENSÄ	-4 049 400	-4 386 900	-7,7	-337 500	-3 872 900
TOIMINTAKATE	-98 500	-436 000	-77,4	-337 500	2 000

TA = talousarvio, TS = taloussuunnitelma, TP = tilinpäätös

5.2 TULOSLASKELMAOSA

TALOUSSUUNNITELMA 2018					
	TA 2018	TA 2017	TA17/18	TA17/18	TS 2019
			%	euroa	
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen ja sisäinen)					
KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA					
__Tuotot	3 950 900	3 950 900	0,0	0	3 874 900
__Kulut	-4 049 400	-4 386 900	-7,7	-337 500	-3 872 900
Netto	-98 500	-436 000	-77,4	-337 500	2 000
OHJELMA- JA HANKETOIMINTA					
__Tuotot	4 374 453	3 374 000	29,7	-1 000 453	2 690 000
__Kulut	-4 374 453	-3 374 000	29,7	1 000 453	-2 690 000
Netto	0	0			0
TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen/sisäinen)					
	TA 2018	TA 2017	TA17/18	TA17/18	TS 2019
			%	euroa	
Toimintatulot	8 325 353	7 324 900	13,7	-1 000 453	6 564 900
__Kuntien maksuosuudet	3 799 900	3 799 900	0,0	0	3 799 900
__Tuet, avustukset, korvaukset	4 374 453	3 374 000	29,7	-1 000 453	2 690 000
__Muut tuotot	151 000	151 000	0,0	0	75 000
Toimintamenot	-8 423 853	-7 760 900	8,5	662 953	-6 562 900
__Henkilöstömenot	-5 540 722	-4 810 800	15,5	234 326	-4 380 000
__Palvelujen ostot	-1 151 800	-1 263 200	4,1	37 174	-890 000
__Muut toimintakulut	-1 731 331	-1 686 900	-14,0	-26 500	-1 292 900
TOIMINTAKATE	-98 500	-436 000	-77,4	-337 500	2 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
__Korkotulot	10 000	10 000	0,0	0	16 000
__Muut rahoitustulot					
__Korkomenot					
__Muut rahoituskulut					
VUOSIKATE	-88 500	-426 000	-79,2	-337 500	18 000
__Siirrot rahastoon					
__Poistot	-20 000	-20 000	0,0	0	-18 000
__Satunnaiset tuotot					
__Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-108 500	-446 000	-75,7	-337 500	0

5.3 INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA					
	TA 2018	TA 2017	TA17/18	TA17/18	TS 2019
			%	euroa	
_Tuotot					
_Kulut	0	0		0	0
Netto	0	0		0	0

5.4 RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA					
euroa	TA 2018	TA 2017	TA17/18	TA17/18	TS 2019
			%	euroa	
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA					
TULORAHOITUS					
_Vuosikate	-88 500	-426 000	-79,2	-337 500	18 000
Tulorah.korjauuserät					
INVESTOINNIT					
_Käyttöom.investoinnit	0	0		0	0
Käyttöom. myyntitulot					
NETTOKASSAVIRTA	-88 500	-426 000	-79,2	-337 500	18 000

Liite 1. Jäsenkuntien maksuosuudet 2012 – 2017

Kunta	2012	2013	2014	2015	2016	2017	_16/17 %
Aura	26 521	27 406	27 898	28 268	28 194	28 057	-0,49
Kaarina	265 040	278 007	287 481	290 003	288 844	292 634	1,31
Kemiön- saari	45 716	45 551	46 016	44 786	44 745	43 646	-2,46
Koski TI	14 255	14 541	14 463	14 685	14 658	14 554	-0,71
Kustavi	5 532	5 796	6 127	6 281	6 085	6 388	4,98
Laitila	55 569	58 579	57 781	58 739	59 285	58 496	-1,33
Lieto	129 107	137 190	143 141	159 990	160 161	161 334	0,73
Loimaa	106 301	110 581	110 200	109 778	109 843	108 223	-1,47
Marttila	12 612	12 805	12 953	12 760	12 986	12 886	-0,77
Masku	74 830	78 682	79 507	81 075	81 412	80 689	-0,89
Mynämäki	51 274	53 261	54 311	54 637	54 094	53 919	-0,32
Naantali	166 737	173 356	180 260	182 154	179 021	182 423	1,90
Nousiainen	32 495	33 833	34 240	34 801	34 959	34 674	-0,82
Oripää	8 427	8 547	8 707	8 984	8 774	8 806	0,36
Paimio	79 906	83 058	85 687	84 812	83 414	84 823	1,69
Parainen	118 965	125 991	127 351	127 694	126 520	126 767	0,20
Pyhäranta	16 235	16 921	16 581	16 369	16 160	15 493	-4,13
Pöytyä	50 746	52 667	53 192	53 770	53 889	53 657	-0,43
Raisio	199 717	208 620	209 959	209 404	208 465	205 484	-1,43
Rusko	44 434	46 060	46 507	47 620	47 854	48 866	2,11
Salo	532 722	460 576	423 221	393 450	389 642	387 811	-0,47
Sauvo	19 524	20 327	20 488	20 608	20 645	20 919	1,33
Somero	54 741	56 905	58 344	57 962	58 085	57 391	-1,19
Taivassalo	10 024	10 454	11 132	11 033	11 265	11 022	-2,16
Tarvasjoki	12 696	13 043	13 141				
Turku	1 430 471	1 517 960	1 539 811	1 554 704	1 562 376	1 563 591	0,08
Uusikau- punki	115 715	121 555	117 011	120 894	123 907	122 601	-1,05
Vehmaa	13 669	14 039	14 390	14 639	14 617	14 746	0,88
YHT	3 693 995	3 786 311	3 799 900	3 799 900	3 799 900	3 799 900	0,00

Jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2018 lasketaan loka-marraskuun 2017 vaihteessa, kun saadaan vuoden 2016 kuntakohtaiset verokertymätiedot.

Liite 2. Maksuosuuksien kehitys 1993–2019

Varsinais-Suomen liiton tilinpäätösten ja talousarvioiden mukaan jäsenkuntien maksuosuudet ovat kehittyneet seuraavasti:

vuosi	maksuosuudet		muutos edelliseen vuoteen
	mk	euroa	%
1993	9 937 529	1 671 372	
1994	9 145 993	1 538 246	-8,0
1995	10 343 056	1 739 577	13,1
1996	10 948 585	1 841 420	5,9
1997	12 478 460	2 098 726	14,0
1998	13 131 783	2 208 607	5,2
1999	13 531 783	2 275 883	3,0
2000	13 931 783	2 343 158	3,0
2001	13 931 786	2 343 158	0,00
2002		2 569 895	9,68
2003		2 698 388	5,00
2004		2 860 291	6,00
2005		3 006 166	5,10
2006		3 147 456	4,70
2007		3 257 617	3,50
2008		3 371 634	3,50
2009		3 489 641	3,50
2010		3 489 641	0,00
2011		3 559 434	2,00
2012		3 693 995	3,78
2013		3 786 311	2,50
2014		3 799 900	0,36
2015		3 799 900	0,00
2016		3 799 900	0,00
2017		3 799 900	0,00
TA 2018		3 799 900	0,00
TA 2019		3 799 900	0,00

Liite 3. Maksuosuuksien määräytyminen vuonna 2017

Nimi	Kunnallisvero 2015	Yhteisövero- osuus 2015	yhteensä	2015 kunnan tulov ero-%	maksuosuuden perusteena olev a kpl- määrä	2017 maksuosuudet	2016 maksuosuudet	muutos 2016 -> 2017
Aura	12 711 831	505 150	13 216 981	21,00	62 938 003	28 057	28 194	-0,49 %
Kaarina	121 829 701	4 537 936	126 367 636	19,25	656 455 253	292 634	288 844	1,31 %
Kemionsaari	18 539 989	797 007	19 336 996	19,75	97 908 841	43 646	44 745	-2,46 %
Koski tl	5 997 467	369 157	6 366 624	19,50	32 649 352	14 554	14 658	-0,71 %
Kustavi	2 590 087	168 591	2 758 678	19,25	14 330 793	6 388	6 085	4,98 %
Laitila	25 084 880	2 143 427	27 228 308	20,75	131 220 759	58 496	59 285	-1,33 %
Lieto	67 472 076	3 101 453	70 573 529	19,50	361 915 534	161 334	160 161	0,73 %
Loimaa	46 652 582	3 115 562	49 768 144	20,50	242 771 435	108 223	109 843	-1,47 %
Marttila	5 597 580	255 930	5 853 510	20,25	28 906 223	12 886	12 986	-0,77 %
Masku	35 897 714	1 661 182	37 558 896	20,75	181 006 729	80 689	81 412	-0,89 %
Mynämäki	23 890 634	905 086	24 795 720	20,50	120 954 731	53 919	54 094	-0,32 %
Naantali	68 161 847	7 544 277	75 706 124	18,50	409 222 293	182 423	179 021	1,90 %
Nousiainen	16 016 651	317 873	16 334 524	21,00	77 783 448	34 674	34 959	-0,82 %
Oripää	3 437 882	414 002	3 851 884	19,50	19 753 250	8 806	8 774	0,36 %
Paimio	38 116 776	1 366 537	39 483 313	20,75	190 281 029	84 823	83 414	1,69 %
Parainen	53 813 080	2 350 209	56 163 290	19,75	284 371 087	126 767	126 520	0,20 %
Pyhäranta	7 054 721	243 877	7 298 598	21,00	34 755 230	15 493	16 160	-4,13 %
Pöytyä	23 505 624	1 470 639	24 976 263	20,75	120 367 532	53 657	53 889	-0,43 %
Raisio	85 097 034	5 941 444	91 038 478	19,75	460 954 321	205 484	208 465	-1,43 %
Rusko	20 496 513	879 050	21 375 563	19,50	109 618 270	48 866	47 854	2,11 %
Salo	171 085 892	9 431 216	180 517 108	20,75	869 961 968	387 811	389 642	-0,47 %
Sauvo	9 462 937	391 798	9 854 734	21,00	46 927 306	20 919	20 645	1,33 %
Somero	23 840 459	1 264 441	25 104 900	19,50	128 743 079	57 391	58 085	-1,19 %
Taivassalo	4 797 434	271 134	5 068 568	20,50	24 724 723	11 022	11 265	-2,16 %
Turku	597 039 761	86 931 674	683 971 435	19,50	3 507 545 819	1 563 591	1 562 376	0,08 %
Uusikaupunki	53 228 197	3 839 876	57 068 074	20,75	275 026 860	122 601	123 907	-1,05 %
Vehmaa	6 742 665	369 468	7 112 132	21,50	33 079 686	14 746	14 617	0,88 %
	1 548 162 015	140 587 996	1 688 750 011		8 524 173 556	3 799 900	3 799 900	0,00 %

Jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2018 lasketaan loka-marraskuun 2017 vaihteessa, kun saadaan vuoden 2016 kuntakohtaiset verokertymätiedot